

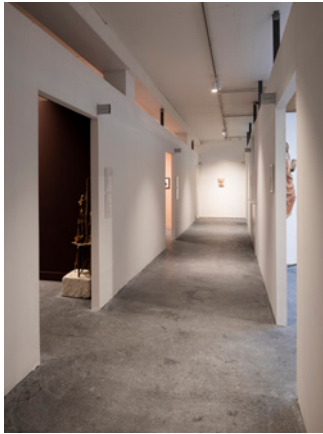
MORTEN SØNDERGAARD

Sproghospitalet

Fotos fra *Sproghospitalet*: Torben Eskerod

Så kører den
 lille brune Lada med familien
 ud til psykiatrisk afdeling, Afsnit P.
 Alt det, som ikke blev fortalt til mig og mine søstre.
 Alt det, som blev taget for givet.
 Alt det, jeg skulle gætte mig til, mens jeg sad inde i digtets simulator.
 Alt det, som blev foldet ud over bordet som en voksdug,
 alt det, som løb væk, så snart lyset blev
 for stærkt. Den flydende sol. Jeg har lige fået kørekort, så det er mig,
 der kører den lille brune Lada. Vejen er lang,
 som gennem en sjælevasketunnel, men nu er vi fremme,
 så er vi derude, ude på Afsnit P.
 P for Poesi.
 De voksne taler med dæmpede stemmer, jeg passer mine søstre.
 Åh, mine elskede søstre. Lægen vil
 tale med min mor, uden at min far hører det.
 Min elskede far, min elskede mor.
 De står tæt sammen uden for rummet, hvor han ligger.
 Alle de anfald, siger lægen, det er formodentlig bare
 simulation. Man kan se i min mors ansigt, at lægen lige nu
 vender op og ned på hendes verdensbillede. Det er alt sammen, noget hun har
 forestillet sig, hendes rolle er nu en anden. Gift med en simulat.
 Hvem er hvem, hvem
 er jeg, drengen i fortællingen, drengen, der skal passe sine søstre.
 Der sidder vi tæt sammen i den lille familie som under et bombardement,
 mens psykens patruljer gennem søger nattens kvarter.
 Alle de piller, som blev simuleret frem.
 Dér sidder han i sit hvide konspirationstøj og beder om mere medicin,
 dér står jeg
 i modlyset, udbrændt som et træ. Jeg vil ikke være her, jeg vil ikke være stille, jeg vil
 ikke have ansvar, men de har ændret på hans piller. De skruer på knapperne i
 sindets atomkraftværk. Imens ligger simulanten og simulerer inde på stuen, mens
 min mor taler sagte med lægerne. Hun går fra læge til læge til læge. Nu kommer
 overlægen til, nu er alt under kontrol. Efter et par dage kører vi hjem. Jeg passer
 mine søstre, vi venter på svar fra undersøgelserne. Så ringer en telefon. En dæmpet
 fortrolig samtale.
 Det viser sig,
 at det ikke er min far,
 der er simulat,
 men at det er lægen.
 Den venlige psykiater er helt og aldeles sindssyg, og nu bortvist fra afdelingen
 og frataget retten til at være psykiater.
 Så sidder vi igen og venter på svar.
 Jeg er ude på vejene. Måske er det mig, der simulerer, at maskeraden er forbi.
 Foran mig ude i regnen står et glas vand på et bord og simulerer,
 at det er et glas vand på et bord ude i regnen.
 Nu løber det over og fylder verden op med ord.

NOTE

Dette digt står i min digtsamling *Journal 2019*, som var en bog, jeg udgav parallelt med, at jeg lavede udstillingen *Sproghospitalet* på Sorø Kunstmuseum. Digtet rummer forhistorien om de indvævede motiver i mit arbejde, sådan som det særligt har udmøntet sig i værket *Ordapoteket*. Ordapoteket lagde på mange måder grunden for udstillingen i Sorø. Udstillingen blev til i et frugtbart samarbejde med museumsinspektør Helle Brøns og udstillingskurator Annesofie Becker. *Sproghospitalet* var en tværfaglig, sprogligt funderet udstilling om forholdet mellem poesi, kunst og sygdom. Udstillingen bestod af en række rum, som dem, vi kender fra almindelige hospitaler: en operationsstue, en fødestue og en intensivafdeling osv., samt en lang række værker lavet af samtidskunstnere og værker hentet fra Sorø Kunstmuseums samling.

Sproghospitalet undersøgte sprog, ligesom man på andre hospitaler undersøger kroppe, skadede som raske. For sprog kan som en krop gå i stykker; en krop kan få amputeret et ben. En krop kan miste sit sprog. Kroppen er et væv af forbundne organer og funktioner, som arbejder sammen for at holde os i live. Udgangspunktet for arbejdet med *Sproghospitalet* var, at også sproget består af mange dele, som skal arbejde sammen, for at vi forstår hinanden: metaforer, talemåder, ordklasser og lyde. At også sprog er en levende og vibrerende organisme. Ord virker i os, som lægemidler gør, og sproget kan ligesom medicin både fungere som gift og som modgift. Sprog kan mutere og kompostere, det kan smitte og inficere. Men det kan også helbrede og kurere.

Udstillingens katalog var udformet som et værk i sig selv, en *Vandrejournal*, som indeholder en lang række tekster om forholdet mellem billedkunst, sygdom og sprog. *Vandrejournalen* ligger til download på museets hjemmeside og blev redigeret af Laboratoriet for Æstetik & Økologi. *Journal 2019* er udkommet hos Gyldendal og indeholder ud over digtene en lang række fotografier fra et forladt psykiatrisk hospital i Volterra, Italien.

